

Väljaandja:	Haridusminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	27.03.2005
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2011
Avaldamismärge:	

Parandusõpperühma töökorralduse aluste kinnitamine

Vastu võetud 02.06.1999 nr 34
[RTL 1999, 98, 1196](#)
 jõustumine 19.06.1999

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03. 01. 2002/2	RTL 2002, 8, 68	vastavalt § 5
21.03.2005/9	RTL 2005, 34, 481	27.03.2005

Määrus kehtestatakse [põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse](#) (RT I 1993, 63, 892; 1999, 42, 497; 79, 730; 2000, 33, 195; 54, 349; 95, 611; 2001, 50, 288; 75, 454; 2002, 25, 144; 34, 205; 53, 336; 57, 359; 61, 375; 63, 389; 64, 393; 90, 521; 2003, 21, 125; 2004, 27, 180; 30, 206; 41, 276; 56, 404) § 15 lõike 5 alusel.

Kinnitada parandusõpperühma töökorralduse alused (juurde lisatud).
 Kinnitatud Haridusministri 2. juuni 1999. a määrusega nr 34
 Parandusõpperühma töökorralduse alused

I. osa ÜLDSÄTTED

[punkti 1 sõnastus kuni 31. 08. 2002]

1. Parandusõppe eesmärk on toetada põhikooli 1.-9. klassi õpilase arengut tulenevalt tema hariduslikest erivajadustest ja võimaldada tal saavutada põhihariduse ja üldkeskhariduse riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.

[punkti 1 sõnastus alates 01. 09. 2002]

1. Parandusõppe eesmärk on toetada põhikooli 1.–9. klassi õpilase arengut tulenevalt tema hariduslikest erivajadustest ja võimaldada tal saavutada põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.

[[RTL 2002, 8, 68](#)- jõust vastavalt § 5]

[punkti 2 sõnastus kuni 31. 08. 2002]

2. Parandusõppe tunnid on ette nähtud põhihariduse õppekava järgi õppivatele spetsiifiliste õpivilumuste hálvetega, mootorika ning segatüüpi arenguhálvetega, nägemis- või kuulmishálvetega õpilastele.

[punkti 2 sõnastus alates 01. 09. 2002]

2. Parandusõppe tunnid on ette nähtud põhikooli ja gümnaasiumi riikliku õppekava järgi õppivatele spetsiifiliste õpivilumuste hálvetega, mootorika ning segatüüpi arenguhálvetega, nägemis- või kuulmishálvetega õpilastele.

[[RTL 2002, 8, 68](#)- jõust vastavalt § 5]

3. Parandusõppe tunnid on ette nähtud ka neile 1. ja 2. klassi õpilastele, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita õppekava nõudeid või vajavad õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.

4. Õpilastele, kelle õpetamine toimub põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava (abiõppe õppekava) või toimetuleku riikliku õppekava alusel, parandusõppet ei rakendata.

[[RTL 2002, 8, 68](#)- jõust. 19.01.2002]

II. osa PARANDUSÕPPERÜHMA TÖÖKORRALDUSE ALUSED

5. Õpilase esmane abistamine ja nõustamine on õpetaja ülesanne. Õpilasele, kes nõustamisele ja tunnivälisele abile vaatamata ei suuda õppekava nõudeid täita, seatakse sisse "Õpilase vaatluse kaart" (edaspidi kaart).

Klassijuhataja, õpilast õpetavate õpetajate ja parandusõppe õpetajaga koostöös otsustatakse iga lapse puhul eraldi, mida kaardi põhjal jälgitakse.

6. Kaardi põhjal kogutud andmestikku analüüsivad koos logopeed, parandusõppe õpetaja, teised õpilast õpetavad õpetajad ja kooli juhtkonna esindaja. Analüüsi põhjal tehakse õppetöö tõhustamise või individuaalse õppekava koostamise või parandusõppe rakendamise või õpilase nõustamiskomisjoni suunamise otsus.

7. Põhiharidust omandav õpilane viiakse parandusõppele õpilase vaatluskaardi alusel õppenõukogu otsusel. Vajadusel kaasab õppenõukogu otsuse tegemisse logopeedi, psühholoogi, parandusõppe õpetaja, teised õpilast õpetavad õpetajad või vastava eriarsti.

[RTL 2005, 34, 481- jõust. 27.03.2005]

8. Õppenõukogu teeb punktis 7 nimetatud otsuse õpilasele, teovõimetu õpilase puhul õpilase seaduslikule esindajale (edaspidi õpilane (esindaja)), posti teel teatavaks. Õpilasel (esindajal) on õigus 10 tööpäeva jooksul arvates päevast, millal ta punktis 7 nimetatud otsusest teada sai või oleks pidanud teada saama, õigus teavitada kooli kirjalikult, et ta pole nõus enda suhtes parandusõppe rakendamisega. Nimetatud keeldumise esitamisel kool õpilasele parandusõpet ei rakenda.

[RTL 2005, 34, 481- jõust. 27.03.2005]

9. Parandusõpet rakendatakse I kooliastmes kuni neli tundi nädalas, II kooliastmes vähemalt kolm tundi nädalas ja III kooliastmes vähemalt kaks tundi nädalas. Parandusõpperühma täituvuse piirnorm on 6 õpilast. Parandusõpperühma võib moodustada erinevate klasside õpilastes.

[RTL 2005, 34, 481- jõust. 27.03.2005]

10. kehtetu

[RTL 2005, 34, 481- jõust. 27.03.2005]

11. Parandusõppe õpetaja üldtööaja sisse kuulub:

1) parandusõppe tundide läbiviimine;

2) aineõpetajate, lapsevanemate ja õpilaste nõustamine;

3) õpiraskustega õpilaste väljaselgitamine, uurimine ja nõustamine;

4) uurimis- ja metoodilise materjali koostamine ja ettevalmistamine;

5) osalemine individuaalsete õppekavade koostamises ja hindamisaluste väljatöötamises;

6) konsulteerimine spetsialistidega.

12. Parandusõppe rakendamisel on vajalikud järgmised dokumendid:

1) parandusõppes osalevate õpilaste nimekiri, mille on kinnitanud õppenõukogu;

2) kaart iga parandusõppel oleva õpilase kohta ja õpilase arengut kajastavad materjalid (hinnangud, järeldused, kokkuvõtted, uurimistulemused, iseloomustused vm);

3) parandusõpperühma tööplaan (soovitavalt kuude kaupa);

4) parandusõppe tundide plaan ja õpetaja töögraafik.

13. Parandusõpperühma töö kohta arvestuse pidamiseks kasutatakse klassipäeviku (1.-9. klass) vormi. Eraldi peetakse päevikus arvestust parandusõpperühma väliste konsultatsioonide ja nõustamise kohta.

14. Parandusõppe rahastamine toimub vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele.

Lisa

parandusõpperühma töökorralduse

aluste juurde

ÕPILASE VAATLUSE KAART

I. osa ANDMED

Kaardi avamise aeg:

1. Isikuandmed

nimi .....

sünniaeg, isikukood.....

aadress, telefon.....

kool, klass .....

kodune keel .....

1. Senine koolijõudlus (või koolivalmidus)

2. Meditsiinilised näidustused

4. Suhtumine kaasinimestesse ja iseendasse

1) suhtlemine koolis ja vabal ajal

meeldib:

koolis käiajahei
suhelda oma klassikaaslastegajahei
suhelda õpetajagajahei
2) suhtlemiseelistused õpetajaga (joonida sobiv)

pilkkontakt, puutekontakti (silitus, puudutus) vajadus, tõrjuv hoiak
3) vabal ajal eelistab suhelda ja mängida koos

eakaaslastegajahei
endast vanemate lastega jahei
endast nooremate lastega jahei
täiskasvanutega jahei
4) suhtumine teistesse ja iseendasse

omab püsivaid sõprujahei
aitab meelsasti kaasõpilasi jahei kaasõpilased suhtuvad temasse hästijah ei
kaebab sageli kaasõpilaste peale jahei
koolis kiusataksutada sageli jahei
solvub kergesti jahei
5) enesehinnang (joonida sobiv)

kõrgenenud, adekvaatne, madaldunud
6) suhted kodustega (lapsega vestluse põhjal)

5. Vanemate tähelepanekud ja arvamus lapsest

6. Vanema soovid ja ootused koolile

7. Klassi- ja aineõpetajate tähelepanekud lapse hariduslikest erivajadustest.

1) emakeel

2) matemaatika

3) loodusõpetus

4) võõrkeel

5) käeline tegevus

6) muusika

7) võimlemine

8. Õppetegevus ja käitumine koolis:

1) õpilane on tunnis aktiivne, tähelepanelik ja püüdlük jah ei

2) töövõime:

lülitub töösse kiirestijahei
töövõime kõigub õppepäeva jooksul jahei
töövõime kõigub õppetunni jooksul jahei
väsib kiirestijahei
3) õpitegevus:

püüab ülesandest esmalt aru saada jahei
hakkab ülesannet kohe täitma jahei
täidab ainult tuttavat ülesannet jahei
4) õpioskuste rakendamise juhtivad tasandid:

koostegevuses õpetajaga jahei
matkimise teel jahei
näidise järgijahei
juhise järgi
suulise juhise järgi jahei
kirjaliku juhise järgi jahei
suudab kommenteerida oma vahetut tegevust jahei
suudab sõnastada oma tegevuskava jahei
5) suhtumine õppetöös ilmnevatesse raskustes:

püüab neid iseseisvalt ületada jahei
oskab kasutada abivahendeid jahei
pöördub abi saamiseks õpetaja poole jahei
pöördub abi saamiseks kaasõpilaste poole jahei
oskab kasutada abijahei
loobub ülesande täitmisest raskuse ilmnemiseljahei
ootab tunnustustjahei
6) õpilast ergutab paremini töötama

kiitus ja toetav suhtumine jahei
laitus ja noomitusjahei
7) õpilane on hinnete ja hinnangute suhtes tundlik

jah ei

8) õpilane on distsiplineeritud:

tunnisjahei
vahetunnisjahei
koolivälisel ajal jahei
9) õpilane täidab koduseid töid

regulaarseltjahei
püüdlilikultjahei
iseseisvaltjahei
teiste abigajahei
10) suhtumine töösse ja õppetegevusse

õpilane on töökas ja sihikindeljahei
õpilane omab algatusvõimet jahei
9. Õpilase oskuste hinnang:

1) emakeel

suulise kõne üldine iseloomustus

lugemisoskus (joonida juhtiv lugemisviis)

veerimine

häälega, kordab sõna

hääleta, ei korda sõna

vaikne veerimine

sõnahaaval lugemine

ladus lugemine: ilmekalt, ilmekuseta

saab aru tekstis esitatud faktidest, sündmustest

lühikestes lausetes jahei

pikkades lausetes jahei

keerulise konstruktsiooniga lausetes jah ei

kogu teksti ulatuses jahei

suudab:

tuletada mõttelünka tekstis jahei

mõista alltekstijahei

leida uut infotjahei

leida sõnu, lauseid, lõike, millest ei saa aru jahei

kirjutamine

valdab ainekavale vastavat

häälikanalüüsijahei

foneemanalüüsijahei

tunneb häälikurühmijahei

oskab muuta häälikupikkust jahei

oskab määrata häälikupikkust jahei

kasutab raskuste puhul eeloskusi

(kordab sõnarida, muudab häälikupikkust) jahei

õigekirjavigade tüübid (joonida):

häälikanalüüsi puudulikkusest tingitud vead

õpitud reeglite vead

vältevead:

täishäälikutes

suluta kaashäälikutes

sulghäälikutes

täishäälikuühendis

kaashäälikuühendites

i. osa

ja j asendus

kas on erinevusi etteütluste ja iseseisva kirja vigadetüüpidesjahei
ärakiri (joonida originaali vaatlemise sagedus)

tähthaaval

2-3 tähe kaupa

lühikeste sõnade kaupa

sõnaühendite kaupa

lühikeste lausete kaupa

enese kontroll:

suudab lugeda kirja pildile vastavalt jahei

suudab leida vigu oma töös ahei

enese kontrollioskuste rakendamine

spontaanseltjahei

suunamiseltjahei

kirjatehnika

esinevad motoorsed raskused jahei

esinevad tähekujude moonutused jahei

esineb peegelkiri jahei

seob tähti sõna ulatusesjahei

kirjutab loetavalt jahei

kiri ebaühtlanejahei

juhtiv käsi (joonida): parem, vasak

kirjalike tööde üldilme.....

sõnavara

kasutab ja mõistab:

meeleorganitega tajutavate objektide, tunnuseid tähistavaid sõnu

(baassõnavara)jahei

abstraktse tähendusega sõnu jahei

ülekantud tähendusega sõnu jahei

tuletisjahei

ainekavale vastavat sõnavara jahei

lause:

mõistab ja kasutab

primitiivset lihtlauset jahei

koondlausetjahei

liitlausetjah ei

keerulise struktuuriga lihtlauset jahei

sidus tekst:

nimetab üksikobjekte, tegevusjahei

kasutab elementaarset lihtlausetjahei

jutustus on fragmentaarne jahei

kirjeldab tajutavaid esemeid ja tuttavaid sündmusi pildi järgi jahei

oskab ühendada laused sidusaks tekstiks, kasutab

samaviitelisi sõnu

siduvaid sõnu

sõnajärge

jutustab kuulajale arusaadavalt oma tegevusestjahei

oskab ümber jutustada mõistetavat tekstijahei

2) matemaatika

hulgad, arvud, numbrid

tajub hulki jahei

annab hulkadele ühise nimetuse jahei

oskab võrrelda hulki jahei

oskab ühendada hulki jahei

oskab eraldada osahulki jahei

oskab kokku viia: hulga ja arvu jahei

hulga, arvu ja numbriga jahei

oskab loendada õpitud arvude ulatusesjahei

tunneb arvude liitehitust jahei

tunneb õpitud arvude kümnendkoostistjahei

oskab arve võrrelda seose

võrra rohkem (vähem) kui jahei

korda rohkem (vähem) kui jahei

tehted

oskab sooritada õpitud tehteid

liitmine jahei
lahutaminejahei
korrutaminejahei
jagaminejahei
sooritab tehteid:
materialiseeritud, abivahenditega jahei
iseseisvaltjahei
üleminekuta ühest järgust teise jahei
üleminekuga ühest järgust teisejahei
geomeetiline materjaljah ei
tunneb geomeetriliste kujundite elementejahei
oskab lahendada geomeetriaülesandeid jahei
nimega arvud
teab õpitud mõõtühikuid jahei
tunneb mõõtühikute vahelisi seoseid jahei
tunneb ära õpitud nimega arvejahei
oskab nimetada õpitud nimega arve jahei
oskab kasutada õpitud nimega arv jahei
tekstülesanded
mõistab tekstülesande tekstijahei
teab tekstülesande struktuurijahei
oskab lahendada lihtülesandeidjahei
oskab lahendada liitülesandeidjahei
mõistab ja oskab kasutada seost
võrra rohkem (vähem) kui jahei
korda rohkem (vähem) kui jahei
oskab kasutada tehete juures nimetustjahei
oskab sõnastada vastustjahei
oskab teha tekstülesande analüüsi ja lahenduse otsingut (joonida sobiv)
iseseisvalt, verbaalse abiga, skeemi abiga, materialiseeritud abiga

10. Tunnetusprotsesside areng

Taju

Taju diferentseeritus:

eristab: kirjapildilt sarnaseid tähti jahei

häälduselt sarnaseid sõnu jahei

sarnaseid objektejahei

sarnaste objektide kujutlusi jahei

ebaolulistjahei

tähtsatjahei

Taju emotsionaalsus:

tajub hästi piltlikku, ilmekat materjalijahei

eristab hästi sümbolidejahei

eristab hästi skemaatilisi kujutlusi jahei

Taju organiseeritus ja sihikindlus:

oskab vaadelda jahei

oskab kuulatajahei

Taju terviklikkus

suudab tunnetada osa järgi tervikut jahei

Taju maht: haarab pilguga ..... ühikut

Tähelepanu

Tahtmatu tähelepanu

keskendumine muutub paremaks:

huvitava materjali korraljahei

jõukohase materjali korral jahei

ülenäitlikustamine hajutab tähelepanu jahei

Tahteline tähelepanu (joonida õige)

hea, nõrk

Keskenduda aitab:

sisemine motiivjahei

välimine motiivjahei

lähedane motiivjahei

kaugem motiivjahei

Tähelepanu kestvus (joonida sobiv)

lühiajaline, püsiv

Kui kaua suudab keskenduda ühele tegevusele ..... min.

Suudab teostada mitut tegevust üheaegselt jahei

Suudab ühelt tegevuselt teisele siirduda raskusteta jahei

Mälu

Mälu liigid: lühiajaline mälu - heajahei

pikaajaline mälu - heajahei

operatiivmälujahei

õpilane suudab taastada mitmest ühikust koosnevat rida:

kuulmise lugemise järgi
 häälikud .....
 tähed .....
 arvud .....
 numbrid .....
 sõnad .....
 lause .....
 Mälu operatsioonid:
 Mehhaaniline omandamine:
 õpib materjali sõna-sõnalt pähejahei
 konkreetse tähendusega sõnad jäävad hästi meelde jahei
 esemete kujutlused jäävad hästi meeldejahei
 Omandamine
 kiirejahei
 täpnejahei
 Mõtestatud omandamine:
 omandab teadlikult ja täpselt reegleid, luuletusi jne. jahei
 omandab asja tuuma, mida võib edasi anda oma sõnadega jahei
 kasutab põhilise omandamisvõttena iseseisvat kordamistjahei
 kasutab erinevaid omandamise võtteid:jahei
 Meenutamine
 kasutab meenutamiseks erinevaid võtteid jahei
 meenutab kiiresti jahei
 meenutab täpselt jahei
Mõtlemine
 Analüüs
 Piltlik-motoorne analüüs
 oskab analüüsida üksikuid esemeid praktiliste tegevuste põhjaljahei
 Vaimne analüüs
 analüüsib esemeid ja nähtusi (kujutlusi neist) oluliste,
 piltlike ja väliste tunnuste aluseljahei
 analüüsib esemete- ja nähtustevaheliste seoste ning suhete
 (mõistete) alusel jahei
 eristab olulist tunnust ebaolulisest jahei
 Võrdlemine
 juhuslike tunnuste alusel jahei
 ebaoluliste tunnuste järgijahei
 väliste tunnuste järgijahei
 praktilise tegevuse põhjaljahei
 oluliste tunnuste järgijahei
 arvestab võrdlemisel kõiki olulisi tunnuseid jahei
 toetub tunnustele, mis peegeldavad olulisi seoseid ja
 suhteid esemete ning nähtuste vahel jahei
 Rühmitamine ja üldistamine
 oskab rühmitada esemeid ühe tunnuse (värv, kuju, suurus) järgijahei
 oskab rühmitada ja üldistada esemeid kahe tunnuse alusel jahei
 oskab rühmitada ja anda üldnimetust jahei
 oskab rühmitada esemeid ja nähtusi mõistelisel tasandiljahei
 oskab leida sündmuste järgnevust pildiseeria alusel jahei
 oskab põhjendada oma otsustjahei
 Mõtlemise tahtelised omadused
 Mõistab(klassi õppekavale vastavaid):
 ruumisuhteidjahei
 ajasuhteidjahei
 põhjus-tagajärgsuhteid jahei
 Oskab teha järeldusijahei
 Otsustab:
 kiiresti jahei
 selgesti jahei
 Fantaasia
 rikkalikjahei
 realistlikjahei agressiivne jahei
Tunde- ja tahtevaldused
 Tunnete tugevus
 tugevad jahei
 vaoshoitudjahei
 esineb afektejahei
 Tunnete püsivus

tunded on püsivadjahei
Juhtiv emotsioon (joonida)
rõõmus, rahulik, rahutu, tõsine, kurb, kartlik, tuim, ükskõikne, agressiivne, negativistlik, üllatav
Loomuomadused (joonida)
uhke, üleolev, auahne, enesega rahul, jonnakas, tõrkuv, tagasihoidlik
Tahe (joonida)
tugev, nõrk
Tahtet tugevdab:
huvitatus, motivatsioon, püüd iseseisvusele, otsustusvõime, adekvaatne enesehinnang
11. Üldised tähelepanekud:
üldmootorika
kehahoid (rüht)
kõnnak
eneseteenindamine

II. osa

ESMANE ÕPIABI JA TULEMUS

12.

kuupäev .....

III. osa

SPETSIALISTIDE ARVAMUSED

13. Logopeed/eripedagoog

kuupäev .....

allkiri .....

14. Psühholoog

kuupäev .....

allkiri .....

15. Parandusõppe õpetaja

kuupäev .....

allkiri .....

16. Sotsiaalpedagoog/sotsiaaltöötaja

kuupäev .....

allkiri .....

17. Muud spetsialistid

kuupäev .....

allkiri .....

IV. osa

KOKKUVÕTE JA JÄRELDUSED

(pedagoogilis-psühholoogiline analüüs)

18.

V. osa

OTSUS PARANDUSÕPPELE VÕI NÕUSTAMISKOMISJONI SUUNAMISEKS

19.

kuupäev .....

Lapsevanema allkiri .....